

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
Мануальна терапія

підготовки бакалавра (на базі повної загальної середньої освіти)
спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія»

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «**Мануальна терапія**» підготовки бакалавра, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія, ерготерапія».

Розробник: Кирилюк В.В., старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри

фізичної терапії та ерготерапії

протокол № 3 від 30.09.2021 р.

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблиці 1

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 22-Охорона здоров'я Спеціальність: 227- фізична терапії, ерготерапія Освітня програма: фізична терапія, ерготерапія Освітній ступень: Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 3
		Семестр 5-ий
		Лекцій 20 год
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські)
		Лабораторні 34 год
		Індивідуальні
		Самостійна робота 60 год
	Консультації – 6 год	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання українська		

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я та по батькові: Кирилюк Вікторія Василівна.

Посада: старший викладач.

Контактна інформація: viktoriia_kyryliuk@ukr.net; 066-68-33-104.

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Мануальна терапія - це історично складена система теоретичних і практичних навичок народної та традиційної медицини, яка успішно використовується для лікування, оздоровлення в якості основного або допоміжного методу, що доповнює систему традиційного лікування та оздоровлення. Мануальна терапія яка показала свою ефективність На протязі всього історичного процесу існування людства, в наш час починає займати провідну роль у відновленні працездатності при різноманітних хворобливих станах. У зв'язку з цим курс лекцій і практичних навичок для студентів з мануальної терапії є актуальним і має важливе практичне значення

2. Пререквізити. Мануальна терапія по своїй суті пов'язані з різними медичними науками (біологія, фізіологія, патофізіологія, анатомія, біохімія, дієтологія тощо) тому, що питання оздоровлення має відношення до покращення роботи усього організму як цілісної системи. Деякі методи нетрадиційного оздоровлення мають єдину суть з фізичними вправами, тісно пов'язані з тренувальним процесом різних видів спорту. До прикладу, метод йогівської системи Хатха Йога: система харчування, дихальних вправ концентрація та медитація, асани можуть бути використані спортсменами будь-якого виду спорту, а також

пацієнтами з різноманітними хворобами і хворобливими станами на етапах фізичного відновлення працездатності

Постреквізити. Вивчення мануальної терапії та напрямків її розвитку в історичному аспекті дає можливість студентам більш глибоко зрозуміти значення цілющих можливостей людських рук, долоней керованих людською свідомістю, які з глибокої давнини вражають нас своєю ефективністю і позитивними наслідками без сучасних медикаментів і об'єктивних методів сучасної діагностики. Знання техніки відновлення працездатності методами мануальної терапії надає можливість майбутньому лікареві почувати себе більш впевнено у питаннях фізичної терапії, ерготерапії, питання встановлення здоров'я у пацієнтів різного напрямку.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

3.1 Метою вивчення курсу мануальної терапії є ознайомлення студентів з основами різних напрямків нетрадиційних методів оздоровлення, які є набуттям досвіду цілих поколінь різних народів, які довели свою високу ефективність при різних розладах здоров'я.

3.2 Завдання вивчення курсу

Основними завданнями вивчення курсу мануальних методів оздоровлення є вивчення теоретичних основ, а також засвоєння практичних навичок для додаткового практичного використання в своїй роботі.

4. Результати навчання (Компетентності).

ФК 14 Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

ФК 11 Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

ФК 5 Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

ФК 1 Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх виконання і зв'язок з охороною здоров'я.

ЗК 15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК 1 Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ПР 9 Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 10 Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності

ПР 13 Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю,

психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 18 Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

5. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль І. Анатомо-фізіологічні, патофізіологічні основи мануальної терапії.						
Тема 1. Основні поняття про мануальну терапію.	13	2	4	6	1	ДС РМГ/5
Тема 2. Анатомічна будова шийного, грудного, поперекового, крижового, куприкового відділу хребта	15	2	4	8	1	ДС РМГ/5
Тема 3. Міжхребцеві диски, будова і патологічні порушення	14	2	4	8	-	ДС РМГ/5
Тема 4. Масаж, як метод мануальної терапії.	16	2	6	8	1	ДС РМГ/5
Разом за модулем 1	58	8	18	30	3	20
Змістовий модуль 2. Біокінематична система хребта. Принципи мануальної терапії .						
Тема 5. Обстеження пацієнта. Покази та протипокази до мануальної терапії Мануальна Діагностика порушень різних відділів хребта .	21	4	6	10	1	ДС РМГ/5
Тема 6. Мануальна терапія хребта та м'язів тулуба.	21	4	6	10	1	ДС РМГ/10
Тема 7. Адаптаційні можливості хребта. Постави	19	4	4	10	1	ДС РМГ/5
Разом за модулем 2	62	12	16	30	3	20
Модульна контрольна робота № 1						30
Модульна контрольна робота № 2						30
Всього годин:	120	20	34	60	6	100

**Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

6.Завдання для самостійного опрацювання.

1. Що означає термін «мануальна терапія»?
2. Які джерела становлять основу мануальної терапії?
3. Хт такі кспав и, осопати, хіропракики?
4. Коли був визнаний офіційно метод мануальної практики?
5. Становлення мануальної терапії науУкраїні.
6. Хто такий М.А. Касьян? Хто такий В.К.Яровий?
7. Яка загальна будова хребта людини?
8. Яка опірна властивість хребта?
9. Які відділи хребта розрізняють?
10. Якими символами прийнято позначати хребет?
11. Яка особливість будови чоловічого та жіночого хребта та тазових кісток
12. Що таке кіфоз та лордоз?
- 13.Особливості будови шийного відділу хребта?
- 14.Яка будова грудного відділу хребта?
- 15.Яка будова поперекового відділу хребта?
16. Що відноситься до істинних та неістинних хребці?
17. Патологічні прояви при шийному остеохондрозі.
- 18 Патологічні прояви при остеохондрозі грудного відділу хребта.
19. Патологічні прояви при остеохондрозу поперекового відділу хребта.
20. Патологічні прояви при остеохондрозу крижового і куприкового відділу хребта?
- 21.3 чим може бути пов'язана міжреберна невралгія?
22. Яка будова між хребцевого диску?
- 23.Будова і функція навколо хребтових і навколо сугло
24. Причини руйнувань хребта і дисків.
- 25.Що таке протрузія?
26. Що таке проляпс диска?
27. Що таке грижа Шморлі?
28. Які стадії дислокації диску? й
29. Які причини радикуліту: клініка, принципи мануальної терапії?
30. Яка клінічна картина синдрому хребтової артерії?
- 31.Які прийоми мобілізації при мануальній терапії?
32. Прийоми ізометричної релаксації.
33. Причини блоку суглобів та прийоми розблокування?
34. Які прийоми тракції ви знаєте?
35. Що таке спонділолістез?
- 36.Які ускладнення можливі при мануальній терапії?
37. Покази та проти покази до мануальної терапії.
38. Хвороби кульшового суглоби і методи мануальної терапії при цьому.
39. Сколіоз, причини,наслідки та методи мануальної терапії.
40. Дерматоми, міотоми, остеотоми, їх значення в діагностиці.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне навчання / стажування, участь у змаганнях, предметних олімпіадах, конференціях, волонтерській роботі за дорученням кафедри чи деканату) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням відповідних ресурсів.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час модульних контрольних робіт і складання іспитів та інших контрольних форм перевірки заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів); мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних та виконання лабораторних завдань в процесі заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Крайні терміни складання / перескладання встановлює деканат.

Поточний контроль (мах = 40 балів)							Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1							Модуль 2		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			МКР 1	МКР 2	
T 1	T 2	T 3	T 4	T5	T6	T7	30	30	100
5	5	5	5	5	10	5			

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка формується автоматично, в балах за всі види навчальної діяльності, як сума балів за поточний контроль разом по змістових модулях 1-2 (мах 40 балів) та модульних контрольних роботах 1-2 (мах 60 балів).

У разі якщо студент хоче отримати більшу суму балів від автоматично сформованої, або в результаті незадовільної автоматичної оцінки, студент складає залік

«У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн- курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин, відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.»

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	загалом хороша робота
67 -74	Задовільно	D	непогано
60 - 66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Студенту, який з навчальної дисципліни має семестровий рейтинговий бал 60 і вище, підсумкова оцінка виставляється автоматично – “зараховано” або оцінка за національною шкалою та за шкалою ECTS. Якщо семестровий рейтинговий бал студента становить 35 – 59 балів, він має можливість повторно скласти іспит, студент, який після вивчення навчальної дисципліни за семестр набрав менше 34 балів, вивчає дисципліну повторно.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Герцик А. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату: монографія / Андрій Герцик. – Львів : ЛДУФК, 2018. 388 с.

2. Еремушкин М.А. Мягкие мануальные техники. Постизометрическая релаксация мышц: Уч.пособ. / М.А. Еремушкин, Б. В. Киржнер, Ю.В. Мочалов. – СПб.: Наука и техника, 2010. 288 стр.

3. Сергата Н.С. Техніка виконання основних та додаткових прийомів класичного масажу: методичні рекомендації до практичних занять студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Запоріжжя, 2018. 55 с.

4. Губенко В. П. Мануальная терапия в вертеброневрологии. - К.: Здоров'я, 2003. - 456с.

5. Голка Г.Г. Травматологія та ортопедія / Г.Г. Голка, О.А. Бур'янов, В.Г. Климовицький - Київ, 2014. 416 с.

6. Музика Ф. Анатомія людини : навч. посіб. / Ф. Музика, М. Гриньків, Т. Куцериб . - Л., 2014. 360 с.

7. Физиотерапия. Классический курс / под. ред. С. Б. Портера ; пер. с англ. Санкт-Петербург, 2014. 764 с.

8. Мурашко Н. К. Дифференциально-диагностические критерии при жалобах на головокружение // Здоровье Украйны.. Киев. - 2010. - С. 37

9. Мурашко Н. К. Рефлексотерапія : національний підручник / Н. К. Мурашко, О. Г. Морозова та ін. ; за ред. д. мед. н., проф., зав кафедри неврології і рефлексотерапії Н. К. Мурашко, д. мед. н., проф., зав кафедри О.Г. Морозової. - І том. - К.: ТОВ «СІК ГРКП УКРАЇНА», 2013. - 480 с.

10. Мурашко Н. К. Рефлексотерапія : національний підручник / Н. К. Мурашко, О.Г. Морозова та ін. ; за ред. д. мед. н., проф., зав кафедри неврології і рефлексотерапії Н. К. Мурашко, д. мед. Н. , проф., зав кафедри рефлексотерапії О.Г. Морозової. - І том. - К.: ТОВ «СІК ГРКП УКРАЇНА», 2013. - 421 с.

11. Джеффри Гросс. Физикальное исследование костно-мышечной системы. Иллюстрированное руководство / Пер. с англ. Под ред. С.П. Миронова, Н.А. Еськина. — М.: Издательство Панфилова; БИНОМ. Лаборатория знаний, 2011. — 472 с.

12. Коган О.Г., Найдин В.Л. Медицинская реабилитация в неврологии и нейрохирургии. — М.: Медицина, 2019. — 302 с.

13. Самосюк Й. Ф. Акупунктура / Й. Ф. Самосюк, В. Лысенюк. - М. АСТ -- пресс-книга, 2004. - 526 с.

14. Сергеев В. М. Точковий та лінійний масаж І-ІІ ч. / В. М. Сергеев, А.О Альошин, І. О. Бичук. - Луцьк : Вежа-Друк, 2018. - 225 с.

15. Сергеев В.М. Раціональне харчування і секрети довголіття, вид. 3.те доп. / В. М. Сергеев - Луцьк: Вежа-Друк. 2019. - 136 с.

16. Сидоренко П. І. Анатомія та фізіологія людини / П. І. Сидоренко, Г.О. Бондаренко, С. О. Куц - К.: Медицина, 2007. - 248с.

17. Попелянский Я.Ю. Ортопедическая неврология (вертеброневрология): Руководство для врачей. — М.: МЕДпресс-информ, 2018. — 672 с.

Додаткова

1. Кузнецов В. Ф. Справочник по вертеброневрологии / В. Ф. Кузнецов. —Минск, Беларусь, 2000. - 351 с.

2. Сергеев В.М Точковий та лінійний древньосхідний масаж частина І-ІІ./ В. М. Сергеев, А.О Альошин, І. О. Бичук. - Луцьк : Вежа-Друк, 2011. - 107 с.

3. Сергеев В.М. Відродження. Лікування зціленням-шлях в довголіття. Друге видання ./ В.М. Сергеев.-Луцьк;Вежа-Друк.-2017-104с.

4. Сергеев В.М. Раціональне харчування і секрети довголіття. Друге видання / В.М. Сергеев.-Луцьк.-Вежа-Друк.-2017.-172с.

5. Сергєєв В.М. Народні методи оздоровлення / популярні оздоровчі системи. Методичні вказівки/В.М Сергєєв, А.О Альошин І.О. Бичук/. Луцьк : Вежа-Друк, 2018.-72с.

6. Сергєєв В.М. Нетрадиційні методи оздоровлення/Методичні рекомендації / В.М Сергєєв, А.О Альошин, І.О.Бичук/ Луцьк.-Вежа-Друк.-2018.-83с.